

Kalbėjimas telefonu

Telefonas atveria plačias galimybes akimirksniu užmegzti ryšį su kitais, tačiau norint tinkamai juo naudotis reikia šiek tiek specialių žinių. Patarkite vaikui vartoti tokius žodžius ir balso toną, kad parodytų susidomėjimą kitu asmeniu, net jeigu pašnekovai ir nemato vienas kito. Raginkite visus šeimos narius laikytis gerų manierų kalbant telefonu, ir visi, kurie jums skambina, bus dėkingi už malonų netiesioginį sutikimą.

KOVO 31 D.

Kaip skambinti telefonu

Kai tik vaikas pakeičia žaislinį telefoną tikru, jis turi suprasti, kad nors kalbėti telefonu, skaipu ar kita balso ryšio programa atrodo paprasta, norint tinkamai jais naudotis reikia tam tikrų žinių ir drausmės. Iš pradžių sūnus ar dukra manys, kad telefonas ir balso ryšys tinka tik bendrauti su draugais, bet galiausiai jie norės telefonu ar internetu pateikti užsakyimą, gauti informacijos arba užsiregistruoti. Kuo laisviau vaikai elgsis naudodamiesi šiomis ryšio priemonėmis, tuo daugiau galės nuveikti.

Telefono ragelį reikėtų laikyti prie smakro ir neliesti veido. Jo nereikia kišti prie pat burnos arba trinti į marškinių apykaklę. Taip pat vaikas kalbėdamas turėtų šypsotis – juk šypsena irgi perduodama šviesolaidžiu.

Toliau pateikti kalbėjimo telefonu ar balso ryšiu pagrindai, kuriuos vaikas turėtų išmanyti:

1. Atidžiai rinkite numerį. Jeigu surinkote klaidingą, atsiprašykite. Negalima sakyti „Oi“ ir mesti ragelį.
2. Skambinkite tinkamu metu. Neskambinkite po 22 val.
3. Padėkite ragelį po penkių signalų. Ne kiekvienas turi automatinį atsakiklį.
4. Nedelsdami prisistatykite. Pasakykite: „Labas, aš Jeronimas. Ar galėčiau kalbėtis su Petru?“ Tai skamba kur kas geriau nei burbtelėti: „Ar čia Petras?“
5. Skambindami telefonu ar balso ryšiu neužkandžiaukite. Kramtomo sausainio garsas sklinda garsiai ir aiškiai
6. Išjunkite radiją arba televizorių. Telefonas sustiprina ne tik jūsų balsą, bet ir foninį triukšmą.
7. Skambinkite, jeigu tam yra priežastis. Gerai yra telefonu susitarti dėl apsilankymo, bet jeigu tai vienintelė pokalbio priežastis, perimkite jo giją ir kalbėkite trumpai. Atsakomybė už tai, apie ką kalbėti, neturėtų tekti asmeniui, kuris atsiliepė.

8. Jeigu įsijungė automatinis atsakiklis, palikite trumpą žinutę. Pasakykite savo vardą ir pavardę, skambučio priežastį ir telefono numerį. Net jeigu jau anksčiau prašėte paskambinti, neverskite kito asmens ieškoti jūsų telefono numerio.
9. Prisiimkite atsakomybę už pokalbio pabaigą. Tai yra skambinančiojo pareiga.

Užduotis

Jeigu jūsų vaikui jau suėjo dešimt metų, pasiūlykite paskambinti ir pasiteirauti informacijos. Pavyzdžiui, jeigu jis prašo kokio nors žaidimo, turėtų paskambinti į žaislų parduotuvę ir paklausti, ar jų yra sandėlyje. Raginkite mokytis kalbėti telefonu ar balso ryšiu, tačiau pasilikite kartu, kol jis skambina, jeigu kartais prireiktų pagalbos.

BALANDŽIO 1 D.

Kaip atsakyti į skambutį

Aptarkite savo šeimos politiką, kuri nustato, kaip namie reikėtų atsakyti į telefono skambučius. Toliau pateikiame keletą galimų atsakymų variantų:

- „Alio.“ „Alio (žvaliu balsu). Jūs paskambinote Kubiliams.“
- „Alio. Čia Kubilių namai.“
- „Alio. Jūs paskambinote Kubiliams, prie telefono Benas.“

Keli netinkam būdai atsiliepti:

- „Lio“ (neaiškiai).
- „Taip?“
- „Kas čia skambina?“

Jeigu vaikas atsako į jam skirtą telefono skambutį, priminkite, kad į klausimą: „Ar galėčiau kalbėtis su Laima?“ reikėtų atsakyti: „Čia Laima.“ Nereikėtų sakyti: „Kalbu“, nes tai skamba per šiurkščiai.

Pakartojęs savo vardą vaikas tuoj pat patvirtina skambinančiajam, kad šis kalba su norimu asmeniu, be to, atžala gali prireikus pataisyti savo vardo tarimą.

Jeigu skambutis skirtas kitam namie esančiam asmeniui, vaikas turėtų pasakyti: „Lukterėkite. Tuoj jį (ją) pakviesiu.“ Negalima sakyti: „Palaukite!“ Tada jis turėtų:

- padėti ragelį į šoną ir nueiti pakviesti reikiamą asmenį prie telefono, o ne rėkti į ragelį arba per visus namus;
- paprašyti palikti žinutę, jeigu kviečiamas asmuo negali priėti prie telefono. Vaikas turėtų pasakyti: „Tėtis dabar negali kalbėti. Gal galiu jo paprašyti, kad paskambintų jums vėliau?“ Nereikia aiškinti, kur tuo metu yra tėtis, pavyzdžiui, kad jis vonioje arba miega.

Svarbu. Perspėkite atžalą, jog niekada nesakytų skambinančiajam, kad namie nieko nėra;

- leisti paskambinusiam asmeniui atsisveikinti, nebent vaikas turėtų skubėti prie padengto stalo arba telefonu reikėtų pasinaudoti kitam šeimos nariui.

BALANDŽIO 2 D.

Perduoti žinutę apie skambutį

Jeigu vaikas atsiliepia į skambutį, skirtą asmeniui, kurio nėra namie arba kuris negali prieiti prie telefono, jis turėtų perduoti žinutę. Jeigu jūsų vaikas per mažas, kad galėtų užrašyti, leiskite jam atsiliepti tik tuomet, kai jūs galite perimti pokalbį arba perduoti žinutę. Skambinantįjį gali suezinti būtinybė plepėti su jūsų ketverių metų sūneliu, jeigu jis norėjo su jumis trumpai aptarti verslo reikalus. Jei skambinantysis nori, kad vėliau jam paskambintumėte, vaikas turėtų tiesiog užrašyti to asmens vardą ir pavardę bei telefono numerį. Jeigu jis nėra tikras dėl skambinančiojo pavardės, turėtų paprašyti padiktuoti ją paraidžiui. Užrašęs telefono numerį vaikas turėtų pakartoti jį skambinančiajam ir taip patitikrinti, ar teisingai užrašė. Priminkite, kad telefono numerį reikėtų užrašyti visais atvejais, – tai padės užsiėmusiems tėvams sutaupyti laiko ir nereikės raustis po raštelius su prašymais paskambinti.

Sukurkite šeimos „informacijos centrą“ (skelbimų lentą, magnetukus ant šaldytuvo arba vietą ant stalo), kad žinutės nepasimestų.

Jeigu skambinantis asmuo nori palikti vaikui išsamų pranešimą, raginkite jį tiesiog pasakyti, kad kiek vėliau jūs patys paskambinsite. Kita vertus, jeigu sūnus ar dukra užrašys būsimo pokalbio temą, turėsite galimybę prieš skambindami apgalvoti atsakymą. Nemandagu vaikui „filtruoti“ skambučius, taigi jis neturėtų kamantinėti skambinančiojo, apie ką šis norėjo pasikalbėti. Jeigu vaikai patikimai perduos žinutes, tėvai galės nedelsdami paskambinti atsakydami į praleistą skambutį. Paprastai mandagu atsakyti į skambutį per dvidešimt keturias valandas, taigi jūsų atžalos galės mokytiis sekdami jūsų pavyzdžiu.

Užduotis

Leiskite vaikui pasipraktikuoti, kaip užrašyti žinutę apie skambutį telefonu. Vaidinkite, kad skambinate, sugalvokite skambinančiojo vardą, pavardę ir telefono numerį bei perduokite atžalai žinutę. Parodykite, kur padėtas popierius ir rašikliai, kuriais šis gali pasinaudoti, ir pasakykite, kur padėti raštelį, kad kiti šeimos nariai rastų.

BALANDŽIO 3 D.

Atidėtas skambutis (kai jūs priimate skambutį)

Paaiškinkite, kaip elgtis, jeigu vaikas kalbasi telefonu su draugu ir pasigirsta pyptelėjimas, kuriuo pranešama apie kitą skambutį. Vienos šeimos nukreipia tokį skambutį į balso paštą, o kiti nori atsakyti į kiekvieną skambutį.

Jei norite atsakyti į visus skambučius, pasakykite vaikui, kad jeigu jam kalbantis ateina pranešimas apie kitą skambutį, jis turėtų paprašyti pašnekovo leidimo atsakyti. Sūnus turėtų pasakyti pirmajam pašnekovui: „Man skambina kitas asmuo. Ar galėčiau trumpai atsakyti? Tai neužtruks.“ Atsakydamas į kitą skambutį jis gali paprašyti perduoti žinutę arba paprašyti kito asmens palaukti, kol greitai baigs pirmąjį pokalbį.

Kai kurie tėvai gali nurodyti vaikui teikti pirmenybę suaugusiųjų skambučiams, o ne pokalbiui su bičiuliu. Tad jei antras skambinantis asmuo yra suaugusysis, vaikas turėtų pasakyti: „Aš dabar kalbuosi kita linija, tačiau greitai atsisveikinsiu ir pasakysiu tėčiui, kad jūs laukiate.“ Vėl išitraukęs į pokalbį su pirmuoju pašnekovu vaikas turėtų sakyti: „Atleisk, bet tėtis turi atsakyti į kitą skambutį. Taigi turiu atsisveikinti. Paskambinsiu vėliau.“ Laukiant prie telefono laikas slenka labai lėtai, taigi vaikas turėtų pasistengti, kad antrajam skambintojui nereikėtų laukti ilgiau negu trisdešimt sekundžių.

Jeigu tėtis gali atsiliepti, atsisveikinęs su pirmuoju skambinančiuoju, vaikas turėtų pasakyti antrajam, kad dabar eis pakviesti tėčio.

BALANDŽIO 4 D.

Atidėtas skambutis (kai jūs skambinate)

Galbūt jūsų vaikas tik tada supras, kaip svarbu greitai pasirūpinti antru gaunamu skambučiu, kai jo paties skambutį ne kartą pertrauks kiti įeinantys skambučiai ir teks ilgai laukti. Atidėtas skambutis neturėtų būti naudojamas kaip galimybė pasikalbėti su antruoju skambinančiuoju tuo metu, kai pirmasis laukia. Šį laiką reikėtų skirti tik perduoti trumpai žinutei arba atsisveikinti ir vėl pratęsti pirmąjį pokalbį.

Jeigu draugas pernelyg dažnai prašo jūsų vaiko palaukti, o pats atsakinėja į kitus skambučius, šis gali pasakyti, jog, deja, laukti negali, ir paprašyti bičiulio paskambinti vėliau.

BALANDŽIO 5 D.

Vaikas vienas namie. Kaip atsakyti į skambučius?

Jau pradinėse klasėse vaikui gali patikti pasimėgauti laisve – pabūti vienam namie valandą ar dvi. Kartais tėvai gali nurodyti atžalai neatsakinėti į telefono skambučius, jeigu namie nėra suaugusiųjų, arba nustatyti sutartą signalą, pavyzdžiui, paskambinti du kartus iš eilės, ir tik tada šis galės pakelti ragelį žinodamas, kad skambina tėtis arba mama.

Jeigu jūsų vaikas atsako į skambutį būdamas vienas namie, jis neturėtų leisti skambinančiajam suprasti, kad su juo nieko nėra. Jis gali paprasčiausiai pasakyti: „Mama dabar negali prieiti prie telefono. Gal perduoti kokią nors žinutę?“ Jeigu skambinantysis atkakliai reikalauja pakviesti mamą, vaikas turėtų tiesiog pakartoti: „Mama prašė perduoti jai žinutę. Ar norite, kad ji jums paskambintų?“

Toks atsakymas tinkamas tuomet, jeigu vaikas nepažįsta skambinančiojo. Paaiškinkite, kad pasisakyti, jog jis namie vienas, galima tuomet, kai skambina močiutė arba teta. Atrodys kvailai, jeigu vaikas atsisakys suteikti informaciją artimam šeimos nariui.

BALANDŽIO 6 D.

Jeigu jūsų vaikas nenori kalbėti telefonu

Jeigu draugas kiekvieną dieną skambina telefonu tik norėdamas pasiteirauti, kaip einasi, vaikui tai gali būti labai malonu. Tačiau tai įgrysta. Kartais vaikai valandų valandas plepa su bičiuliais, bet kalbėdami telefonu tarsi praranda kalbos dovaną. Jie drovisi, nežino, ką sakyti, ir pokalbis tampa tikru išmėginimu. Jūs greitai tai suprasite, nes tokiu atveju vos suskambus telefonui vaikas tuoj pat cyptelės: „Manęs nėra namie!“

Žinoma, galite džiaugtis, kad jūsų atžala populiaru, tačiau taip pat vertėtų duoti kelis patarimus, kaip apriboti skambučius. Galite įsigyti kiaušiniams virti skirtą laikmatį ir apriboti pokalbį trimis minutėmis. Vaikas gali pasakyti draugams, kad tėvai neleidžia ilgai kalbėti telefonu ir jis turi baigti pokalbį. Taip pat pasakykite atžalai, kad leidžiate kalbėti telefonu tik porą dienų per savaitę.

Pirmiausia problemą turėtų pasistengti išspręsti patys vaikai. Jeigu tėvai nedelsdami įsikiša, gali atrodyti, kad jie elgiasi despotiškai.

BALANDŽIO 7 D.

Kada dera skambinti

Skambučiai netinkamu metu gali labai trukdyti. Nors žmonės neprivalo atsakinėti į skambučius, pavyzdžiui, per vakarienę, kartais jie gali būti priversti atsiliepti net tuo metu, kai jiems tai nepatogu, pavyzdžiui, jeigu laukia svarbaus skambučio arba kitas šeimos narys tuo metu yra ne namie. Kai kurie tėvai visuomet atsiliepia į skambučius, kai jų paauglys vaikas leidžia laiką ne namie.

Taigi vaikas neturėtų skambinti draugams vakarienės metu. Mes visi suprantame, kad nedera ateiti į draugo namus ir jo šeimai vakarieniaujat stypsoti prie stalo, taigi nereikėtų jų trikdyti ir telefono skambučiais. Jeigu tuo metu būtina skambinti, reikia mandagiai atsiprašyti už pertrauktą vakarienę. Kadangi beveik bet kuriuo metu asmeniui, kuriam skambinate, gali būti nepatogu atsakyti į skambutį, pradedant pokalbį visada gražu paklausti, ar šis turi laiko kalbėti.

Dauguma žmonių laikosi taisyklės, kad skambinti dera iki 22.00 val.

Nors šis laikas priklauso nuo konkrečios šeimos įpročių, tačiau jeigu ji augina mažą vaiką, gali būti per vėlu skambinti ir 20.00 val., o paaugliams galbūt galima skambinti ir iki 22.30 val. Prieš skambinant kitiems vaikams svarbu paklausti, kada jiems patogu kalbėti.

BALANDŽIO 8 D.

Kaip baigti pokalbį

Asmuo, kuris skambina, turėtų atsisveikinti pirmas. Mandagus skambinantysis šiek tiek paplepės, aptars reikalą, dėl kurio skambina, ir atsisveikins. Jis ne tik gali, bet ir privalo baigti pokalbį. Gerbiant kito asmens laiką vilkinti pokalbio negalima.

Deja, kai kurie skambinantieji neišsivaizduoja, kada metas baigti. Tikriausiai jų namuose niekas nelaukia prie telefono, nereikia daryti namų darbų ir apskritai jie turi marias laisvo laiko. Jie mėgsta „kaboti“ prie telefono, net jeigu nėra jokio svarbaus reikalo. Kai skambinantysis atsisveikina, jis būtent tai ir turi omenyje. Nesugebėjimas atsiplėšti nuo telefono atrodo panašiai, lyg dešimt minučių trypčiotum prie durų ir negalėtum pro jas išeiti. Kitas asmuo negali tokio pašnekovo išgrūsti, nors tikriausiai greit pajunta, kad mielai tai padarytų. Taigi skambinantysis turėtų ryžtingai atsisveikinti ir padėti ragelį.

Jeigu jūsų vaikui dažnai skambina panašiai besielgiantis draugas, jis gali pats baigti pokalbį. Tiesa, nors tokiu atveju ir labai norėtusi išrėžti: „Viskas, iki!“, geriau pasakyti švelniau: „Daugiau nebegaliu kalbėti, turi eiti pavedžioti šunį.“ Kartais paprasčiau atsisveikinti pasakant, kad dabar telefonu nori pasinaudoti mama. Jeigu pripažįstama, kad mėgstantis ilgus pokalbius skambintojas kelia problemų, galite padėti atžalai baigti skambutį – paprašyti neužimti telefono.

Galbūt tai atrodo savaimė suprantama, tačiau visgi svarbu mokyti vaiką deramai atsisveikinti. Kai kurie suaugusieji pasako paskutinį sakinį: „Ačiū, kad atsiuntėte šią sąmatą. Kai apsispręsiu, paskambinsiu“ ir deda ragelį. Tačiau tai skamba pernelyg šiurkščiai. Pokalbių būtina baigti atsisveikinimo žodžiais.

Užduotis

Tegul jūsų vaikas pasimoko surasti telefono numerius interneto puslapiuose. Pasiūlykite susirasti kino teatro telefono numerį ir paklausti, koku laiku rodomas norimas filmas.

BALANDŽIO 9 D.

Paskambinus neteisingu numeriu

Surinkę neteisingą numerį vaikai gali sutrikti. Galbūt vos išgirdę nepažįstamą balsą jie norės išjungti telefoną, tačiau svarbu pirmiausia atsiprašyti. Vaikas turėtų pasakyti: „Atsiprašau. Surinkau neteisingą numerį.“ Asmuo kitame linijos gale tikriausiai atsakys: „Nieko tokio.“ Paskambinti neteisingu numeriu nėra sunkus nusikaltimas, nebent tai vyksta vidury nakties.

Kita vertus, vaikas turi būti tikras, kad neteisingo numerio nesurinks antrą kartą. Tai dar blogiau, negu mesti ragelį neatsiprašius. Jeigu atžala surinko neteisingą numerį, vadinasi, arba jis neteisingai jį užsirašė, arba atsitiktinai paspaudė ne tą mygtuką. Norėdamas geriau suprasti, kur suklydo, jis gali pasiteirauti atsiliepusiojo: „Atsiprašau, surinkau

neteisingą numerį. Ar jūsų numeris 123 44 44?“ Jeigu atsiliepusysis tai patvirtins, vadinasi, vaikas neteisingai užsirašė numerį ir turi jį pasitikslinti. Jeigu asmuo atsakys: „Ne“, vaikas tikriausiai atsitiktinai paspaudė ne tą mygtuką. Jam tiesiog reikia surinkti numerį dar kartą ir stengtis būti atidesniam.

Užduotis

Ant lentynos padėkite dėžutę ir ant jos užrašykite vaiko vardą. Kiekvieną kartą, kai jis išmoks naują kultūringo elgesio taisyklę, įmeskite į dėžutę pinigėlį. Mėnesiui pasibaigus pinigus atiduokite vaikui.

BALANDŽIO 10 D.

Pokštai ir išdaigos telefonu

Vaikas neturėtų naudoti telefono, norėdamas pasilinksminti kitų sąskaita. Tokios iš pažiūros nekaltos frazės, kaip: „Atspėkite, kas skambina“ arba „Ar jūsų šaldytuvas veikia? Geriau jį patikrinkite“, gali suerzinti pašnekovą.

Kita vertus, krėsti pokštus, kurie kitus žmones priverčia iš tiesų sunerimti, nėra nekaltas užsiėmimas, be to, tai nepateisinama.

Dar sunkesnis nusižengimas yra skambinti 112, jeigu nėra tikro pavojaus, – to jau negalima pavadinti pokštu. Tokie skambučiai užima liniją tuo metu, kai kažkam galbūt iš tiesų reikia skubios pagalbos. Aptarkite šiuos dalykus su vaikais, kai jie bus pakankamai suaugę, kad galėtų naudotis telefonu.